

Väljaandja:	Riigikogu
Akti liik:	seadus
Teksti liik:	terviktekst
Redaktsiooni jõustumise kp:	01.01.2012
Redaktsiooni kehtivuse lõpp:	30.06.2014
Avaldamismärge:	RT I, 23.02.2011, 6

## Avaliku koosoleku seadus

Vastu võetud 26.03.1997  
[RT I 1997, 30, 472](#)  
 jõustumine 02.05.1997

Muudetud järgmiste aktidega

Vastuvõtmine	Avaldamine	Jõustumine
25.02.1999	<a href="#">RT I 1999, 31, 425</a>	01.01.2000
19.06.2002	<a href="#">RT I 2002, 61, 375</a>	01.08.2002
19.06.2002	<a href="#">RT I 2002, 63, 387</a>	01.09.2002
19.04.2006	<a href="#">RT I 2006, 21, 159</a>	01.06.2006
17.05.2006	<a href="#">RT I 2006, 26, 191</a>	01.08.2006
11.06.2008	<a href="#">RT I 2008, 28, 181</a>	13.07.2008
19.06.2008	<a href="#">RT I 2008, 35, 213</a>	01.01.2009
15.06.2009	<a href="#">RT I 2009, 39, 262</a>	24.07.2009
26.11.2009	<a href="#">RT I 2009, 62, 405</a>	01.01.2010
20.05.2010	<a href="#">RT I 2010, 29, 151</a>	20.06.2010
27.01.2011	<a href="#">RT I, 23.02.2011, 3</a>	01.01.2012

## 1. peatükk ÜLDSÄTTED

### § 1. Seaduse ülesanne

Seaduse ülesanne Eesti Vabariigi põhiseaduse § 47 alusel on:

- 1) tagada inimeste õigus rahumeelselt koguneda ja koosolekuid pidada kooskõlas inimeste põhiõiguste, vabaduste ja kohustustega ning demokraatliku õigusriigi põhimõtetega;
- 2) kehtestada avalike koosolekute korraldamisele ja läbiviimisele piirangud, mis on vajalikud riigi julgeoleku, avaliku korra, kõlbluse, liiklusohutuse ja koosolekust osavõtjate ohutuse tagamiseks ning nakkushaiguse leviku tõkestamiseks.

### § 1<sup>1</sup>. Haldusmenetluse seaduse kohaldamine

Käesolevas seaduses ettenähtud haldusmenetlusele kohaldatakse haldusmenetluse seaduse sätteid, arvestades käesoleva seaduse erisusi.

[[RT I 2002, 61, 375](#)- jõust. 01.08.2002]

### § 2. Avalik koosolek

Käesolevas seaduses mõistetakse avaliku koosolekuna väljakul, pargis, teel, tänaval või muus avalikus kohas vabas õhus korraldatavat koosolekut, demonstratsiooni, miitingut, piketti, religioosset üritust, rongkäiku või muud meeleväljendust.

### § 3. Keelatud avalik koosolek

Keelatud on korraldada avalikku koosolekut, mis:

- 1) on suunatud Eesti Vabariigi iseseisvuse ja sõltumatuse vastu või kehtiva riigikorra vägivaldsele muutmisele;
- 2) ohutab vägivaldselt rikkuma Eesti Vabariigi territoriaalset terviklikkust;

3) õhutab vihkamist, vägivalda või diskrimineerimist rahvuse, rassi, nahavärvuse, soo, keele, päritolu, usutunnistuse, seksuaalse sättumuse, poliitiliste veendumuste või varalise või sotsiaalse seisundi tõttu; [RT I 2008, 28, 181- jõust. 13.07.2008]

4) õhutab rikkuma avalikku korda või riivab kõlblust.

#### § 4. Avaliku koosoleku korraldamine eriolukorra ja erakorralise seisukorra ajal

Avaliku koosoleku korraldamist eriolukorra ja erakorralise seisukorra ajal reguleeritakse hädaolukorra seadusega ja erakorralise seisukorra seadusega.

[RT I 2009, 39, 262- jõust. 24.07.2009]

## 2. peatükk AVALIKU KOOSOLEKU KORRALDAMISE NÕUDED

#### § 5. Avaliku koosoleku läbiviimiseks keelatud koht

Avalikku koosolekut on keelatud läbi viia:

1) piiripunktis ja riigipiirile lähemal kui 300 meetrit;

2) Kaitseväge struktuuriüksuse territooriumil ja sellele lähemal kui 50 meetrit;

[RT I 2008, 35, 213- jõust. 01.01.2009]

3) sillal, rööbasteel ja kaevanduses;

4) kõrgepingeliini all;

5) nakkushaiguse levikualal;

6) looduslikult ohtlikus või muus isikutele ohtlikus kohas.

#### § 6. Avaliku koosoleku korraldaja ja korrapidaja

(1) Avalikku koosolekut võib korraldada füüsiline isik, juriidiline isik või juriidiliseks isikuks mitteolev ühendus.

(2) Avalikku koosolekut korraldab füüsiline isik on avaliku koosoleku korraldaja. Kui avalikku koosolekut korraldab juriidiline isik või juriidiliseks isikuks mitteolev ühendus, peab ta määrama avaliku koosoleku korraldaja.

(3) Avaliku koosoleku läbiviimiseks on korraldaja kohustatud määrama korrapidaja või korrapidajad või ise täitma korrapidaja ülesandeid.

(4) Avaliku koosoleku korraldajaks ja korrapidajaks peab olema täisealine ja teovõimeline:

1) Eesti kodanik või

2) pikaajalise elaniku elamisloaga või alalise elamisõiguse alusel Eestis viibiv välismaalane.

[RT I 2006, 26, 191- jõust. 01.08.2006]

#### § 7. Eelneva teatamise kohustus

(1) Avaliku koosoleku pidamise kohta, mis nõuab

1) liikluse ümberkorraldamist;

2) telgi, lava, tribüüni või muu suuremõõtmelise konstruktsiooni püstitamist või

3) heli- või valgustusseadmete kasutamist,

esitab koosoleku korraldaja hiljemalt neli tööpäeva, kuid mitte varem kui kolm kuud enne koosoleku pidamise päeva käesoleva seaduse §-s 8 nimetatud teate:

1) valla- või linnavalitsusele, mille haldusterritooriumil kavatakse avalik koosolek korraldada;

2) maavalitsusele, kui avalik koosolek kavatakse korraldada selle maakonna mitme valla või linna haldusterritooriumil;

3) Vabariigi Valitsusele, kui avalik koosolek kavatakse korraldada mitme maakonna haldusterritooriumil.

(2) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatata koosoleku kohta peab korraldaja vähemalt kaks tundi enne selle läbiviimise algust esitama käesoleva seaduse §-s 8 sätestatud teate politseile sidevahendi kaudu või vahetult.

[RT I 2008, 28, 181- jõust. 13.07.2008]

#### § 8. Avaliku koosoleku teade

(1) Avaliku koosoleku teates märgitakse:

1) koosoleku vorm (demonstratsioon, miiting, pikett, religioosne üritus, rongkäik või muu meelevaetus);

2) koosoleku eesmärk;

3) osavõtjate eeldatav arv;

4) kogunemiskoht;

5) liikumismarsruut (selle olemasolu korral);

6) läbiviimise koht;

7) alguse ja lõpu kuupäev ning kellaaeg;

8) korraldaja ees- ja perekonnanimi, sünniaasta, kodakondsus, elukoht Eestis;

- 9) kui korraldajaks on juriidiline isik või juriidiliseks isikuks mitteolev ühendus, ka selle nimi ja aadress;
- 10) teave koosolekul kasutatavate heli- või valgustusseadmete kohta;  
[RT I 2008, 28, 181- jõust. 13.07.2008]
- 10<sup>1</sup>) teave, kui koosoleku pidamiseks püstitatakse telk, lava, tribüün või muu suuremõtmeline konstruktsioon;  
[RT I 2008, 28, 181- jõust. 13.07.2008]
- 11) kinnitus selle kohta, et koosoleku korraldaja on teadlik käesoleva seaduse nõuetest;
- 12) korraldajaga sidepidamiseks telefoni- ja faksinumber (selle olemasolu korral).

(2) Avaliku koosoleku teatele kirjutab alla korraldaja.

(3) Korraldaja lisab avaliku koosoleku teatele politseiga kooskõlastatud liiklusskeemi, kui avaliku koosoleku läbiviimiseks on vajalik liiklus ümber korraldada. Kui avalik koosolek kavatsetakse korraldada maakonna mitme valla või linna haldusterritooriumil, siis tuleb liiklusskeem esitada kooskõlastamiseks ka maavalitsusele.

(4) Korraldaja annab teate koos lisaga valitsusasutuse või valla- või linnavalitsuse asutuse juhi selleks volitatud ametnikule üle isiklikult, esitades samas isikut ja Eesti kodakondsust või Eesti pikaajalise elaniku elamisluba või Eestis alalist elamisõigust tõendava dokumendi.

[RT I 2006, 26, 191- jõust. 01.08.2006]

(5) Kui avaliku koosoleku teade on esitatud vastavalt käesoleva seaduse § 6 lõikes 4 ja käesoleva paragrahvi lõigetes 1–4 sätestatud nõuetele, võtab valitsusasutuse või valla- või linnavalitsuse ametnik teate vastu ja annab korraldajale kohe teatise avaliku koosoleku teate registreerimisest.

(6) Kui avaliku koosoleku teade ei ole esitatud vastavalt käesoleva seaduse § 6 lõikes 4 ja käesoleva paragrahvi lõigetes 1–4 sätestatud nõuetele või kui samal ajal ja samas kohas või liikumismarsruudil on varem registreeritud mõne teise avaliku koosoleku läbiviimine, on valitsusasutuse või valla- või linnavalitsuse ametnikul õigus jätta teade registreerimata. Selle kohta annab ta korraldajale kohe teatise. Avaliku koosoleku läbiviimine on keelatud, kui avaliku koosoleku teade on jäetud registreerimata.

(7) Siseminister, Politsei- ja Piirivalveameti peadirektor või prefekt võib, lähtudes käesoleva seaduse §-s 3 või 5 sätestatu tagamise vajadusest, kui see on vältimatu, oma otsusega:

[RT I 2009, 62, 405- jõust. 01.01.2010]

- 1) keelata avalik koosolek või
- 2) keelata avalik koosolek teates märgitud kohas või ajal ning teha ettepanek korraldada avalik koosolek muus kohas või muul ajal.

[RT I 2008, 28, 181- jõust. 13.07.2008]

(7<sup>1</sup>) Käesoleva paragrahvi lõikes 7 nimetatud otsus tehakse koosoleku korraldajale teatavaks allkirja vastu. Kui allkirja vastu teatavaks tegemine ei ole võimalik, siis tehakse otsus koosoleku korraldajale teatavaks avalikustamisega üleriigilise levikuga ajalehes kolme päeva jooksul avaliku teate registreerimisest arvates.

[RT I 2008, 28, 181- jõust. 13.07.2008]

(8) [Kehtetu -RT I 2002, 61, 375- jõust. 01.08.2002]

## § 9. Politseile ning meditsiini- ja päästeasutusele teatamine

Valitsusasutuse ja kohaliku omavalitsuse asutuse juhi selleks volitatud ametnik on kohustatud vastavale prefektile ning meditsiini- ja päästeasutusele teatama avaliku koosoleku läbiviimise aja, koha ja liikumismarsruudi ühe päeva jooksul, arvates avaliku koosoleku teate saamisest.

[RT I 2010, 29, 151- jõust. 20.06.2010]

## § 10. Avaliku koosoleku teadete arvestus

(1) Valitsusasutus ja kohaliku omavalitsuse asutus registreerivad avaliku koosoleku teated. Teadete arvestus sisaldab järgmisi andmeid:

- 1) teate saamise kuupäev ja teate registreerimise number;
- 2) koosoleku korraldaja ees- ja perekonnanimi, sünniaasta, kodakondsus, elukoht Eestis;
- 3) koosolekut korraldava juriidilise isiku või juriidiliseks isikuks mitteoleva ühenduse nimi ja aadress;
- 4) koosoleku vorm;
- 5) koosoleku eesmärk;
- 6) osavõtjate eeldatav arv;
- 7) kogunemiskoht;
- 8) läbiviimise koht;
- 9) liikumismarsruut;

9<sup>1</sup>) teave koosolekul kasutatavate heli- või valgustusseadmete kohta;

[RT I 2008, 28, 181- jõust. 13.07.2008]

9<sup>2</sup>) teave, kui koosoleku pidamiseks püstitatakse telk, lava, tribüün või muu suuremõtmeline konstruktsioon.

[RT I 2008, 28, 181- jõust. 13.07.2008]

- 10) alguse ja lõpu kuupäev ning kellaaeg;
- 11) kooskõlastused koosolekust osavõtjate ohutuse tagamiseks.

(2) Andmed avaliku koosoleku teadete arvestuse kohta on avalikud.

### **3. peatükk**

## **AVALIKU KOOSOLEKU LÄBIVIIMISE NÕUDED**

#### **§ 11. Avaliku koosoleku korraldaja kohustused**

(1) Avaliku koosoleku korraldaja on kohustatud:

- 1) viibima koosolekul ja tagama koosoleku rahumeelse läbiviimise;
- 2) tagama koosolekust osavõtjate ohutuse, vajadusel piirama ohtlikud kohad tõketega;
- 3) järgima tervisekaitsenõudeid;
- 4) hoiatama korrarikkujaid;
- 5) peatama kõneleja, kui ta teeb avaldusi, mis suunavad koosolekul toimuva käesoleva seaduse §-s 3 keelatud tegevusele;
- 6) täitma politsei ning meditsiini- ja päästeasutuse ametnike korraldusi.

[RT I 2010, 29, 151- jõust. 20.06.2010]

(2) Korraldaja on kohustatud lõpetama koosoleku ennetähtaegselt, kui tema hoiatust ei täideta ja kui:

- 1) koosolekul toimuv on suunatud tegevusele, mis on keelatud käesoleva seaduse §-s 3;
- 2) koosolekul toimuv muutub vägivaldseks ning ohustab avalikku korda, isikute elu või tervist.

#### **§ 12. Avaliku koosoleku korrapidaja kohustused**

Korrapidaja on kohustatud täitma järgmisi avaliku koosoleku läbiviimise nõudeid:

- 1) viibima avaliku koosoleku läbiviimise kohas;
  - 2) tegema kohalviibivale politseiametnikule ettepaneku tema korraldusi eiravate isikute koosolekult kõrvaldamiseks;
  - 3) täitma politsei ning meditsiini- ja päästeasutuse ametnike korraldusi;
- [RT I 2010, 29, 151- jõust. 20.06.2010]
- 4) kandma hästi nähtavat eraldusmärki tähistusega «KORRAPIDAJA».

#### **§ 13. Avalikust koosolekust osavõtjate kohustused**

Avalikust koosolekust osavõtjad on kohustatud:

- 1) käituma koosolekul rahumeelselt;
- 2) täitma koosoleku korraldaja, korrapidaja, politseiametnike, päästeteenistujate ning meditsiinitöötajate korraldusi.

[RT I 2008, 28, 181- jõust. 13.07.2008]

#### **§ 14. Avaliku koosoleku politseijärelevalve**

(1) Politseiametnikul on õigus kõrvaldada koosolekult isikuid, kes rikuvad avalikku korda või kelle kohta on alust arvata, et nad võivad ette valmistada või toime panna kuriteo.

(2) Politseiametnikul on õigus lõpetada koosolek, kui:

- 1) koosolekul toimuv on keelatud vastavalt käesoleva seaduse §-le 3 ning koosoleku korraldaja ei lõpeta tema korraldusel koosolekut;
- 2) avalik koosolek toimub keelatud kohas või koosoleku läbiviimine on keelatud vastavalt käesoleva seaduse § 8 lõigetele 6 ja 7.

#### **§ 14<sup>1</sup>. Kaebuse läbivaatamise tähtaeg**

Kaebused avaliku koosoleku teate registreerimata jätmise või avaliku koosoleku läbiviimise keelamise kohta vaatab halduskohus läbi lihtmenetluses kaebuse esitamise päeval või selle esitamisele järgneval tööpäeval.

[RT I, 23.02.2011, 3- jõust. 01.01.2012]

### **3<sup>1</sup>. peatükk**

## **VASTUTUS**

[RT I 2002, 63, 387- jõust. 01.09.2002]

#### **§ 14<sup>2</sup>. Avaliku koosoleku läbiviimise nõuete rikkumine**

[RT I 2002, 63, 387- jõust. 01.09.2002]

(1) Avaliku koosoleku läbiviimise eest kehtestatud nõudeid eirates või avaliku koosoleku, mille läbiviimine on seaduse või motiveeritud otsusega keelatud, läbiviimise eest – karistatakse rahatrahviga kuni 200 trahviühikut.

[RT I 2008, 28, 181- jõust. 13.07.2008]

(2) Käesolevas paragrahvis sätestatud väärtegadele kohaldatakse karistusseadustiku üldosa ja väärteomenetluse seadustiku sätteid.

[RT I 2002, 63, 387- jõust. 01.09.2002]

(3) Käesolevas paragrahvis sätestatud väärtegade kohtuväline menetleja on politseiasutus.

[RT I 2009, 62, 405- jõust. 01.01.2010]

## **4. peatükk**

# **LÕPPSÄTTED**

§ 15.–§ 18.[Käesolevast tekstist välja jäetud.]